

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Прарэктар па вучэбнай рабоце БДПУ
А.В.Макоўчык
_____ 2018 г.
Рэгістрацыйны № УД 30-01-49-2018 /вуч.

МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ СУСВЕТНАЙ МАСТАЦКАЙ КУЛЬТУРЫ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне
для спецыяльнасці:

1-03 01 08 Музыкае мастацтва і сусветная мастацкая культура

2018 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарта вышэйшай адукацыі АСВА 1-03 01 08-2016, зацверджанага 25.07.2016, рэгістрацыйны № 69

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Ю.Ю.Захарына, дацэнт кафедры тэорыі і методыкі выкладання мастацтва ўстанова адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт;

М.А.Шатарава, старшы выкладчык кафедры тэорыі і методыкі выкладання мастацтва ўстанова адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

М.Р. Баразна, рэктар установы адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў», кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт

Н.І.Дожына, загадчык кафедры тэорыі музыкі і музычнай адукацыі ўстанова адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”, кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай тэорыі і методыкі выкладання мастацтва

(пракакол № 11 ад 10.05.2018);

Загадчык кафедры

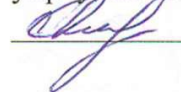
Ю.Ю.Захарына

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”

(пракакол № 5 ад 19.06 2018 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджальных яе матэрыялаў дзейнічаючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага
ўпраўлення БДПУ

 А.А. Краўчанка

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Актуальнасць вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры”

Вывучэнне дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” накіравана на азнаямленне студэнтаў з сістэмай педагагічных сродкаў па вырашэнні адукацыйных, развіццёвых і выхаваўчых задач прадмета. Курс “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” накіраваны на вырашэнне самых важных задач падрыхтоўкі будучых педагогаў, а таксама на іх асабістае развіццё і ўдасканаленне. Дадзеная дысцыпліна раскрывае метадалагічную базу выкладання, дазваляе практычна выкарыстаць і ўдасканаліць атрыманыя ўменні і навыкі, садзейнічае развіццю педагагічных, псіхалагічных і арганізатарскіх здольнасцей студэнтаў. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” дае неабходныя веды, практычныя ўменні і навыкі для правядзення педагагічнай работы па культуралагічным дысцыплінам, садзейнічае гарманічнаму, усебаковаму развіццю асобы, яе здольнасцяў, раскрыццю і развіццю творчага патэнцыялу, выхаванню эстэтычнага густу. Актуальнасць дадзенай дысцыпліны звязана з неабходнасцю фарміравання культуры слухача, гледача, выканаўцы, што з’яўляецца патрабавальным у сучасным грамадстве.

Мэта вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” – фарміраванне прафесійных кампетэнцый, якія дазваляюць арганізоўваць цэласны адукацыйны працэс, эфектыўна рэалізоўваць навучальную, развіваючую, выхаваўчую, каштоўнасна-арыентацыйную дзейнасць.

Задачи:

- пазнаёміць студэнтаў з мэтамі, дыдактычнымі прынцыпамі, метадамі і прыёмамі выкладання сусветнай мастацкай культуры, спосабамі арганізацыі вучэбнай дзейнасці і разнастайнымі педагагічнымі тэхналогіямі;
- сфарміраваць уменні і навыкі ў выкарыстанні разнастайных форм навучання, а таксама метадычных сродкаў на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”;
- развіць творчыя і прафесійныя магчымасці і здольнасці студэнтаў;
- сфарміраваць маральныя, эстэтычныя, патрыятычныя і іншыя якасці асобы; выхаваць педагагічную культуру; садзейнічаць выхаванню актыўнай жыццёвай пазіцыі.

Выкладанне і паспяховае вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” ажыццяўляецца на базе набытых студэнтам ведаў і ўменняў па раздзелах наступных дысцыплін:

Сусветная мастацкая культура. Мастацкая культура Беларусі. Педагогіка.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў акадэмічных, сацыяльна-асабістых і прафесійных кампетэнцый.

Патрабаванні да акадэмічных кампетэнцый

Студэнт павінен:

- АК-1. Умець выкарыстоўваць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач.
- АК-2. Валодаць метадамі навукова-педагагічнага даследавання.
- АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі.
- АК-4. Умець працаваць самастойна.
- АК-5. Быць здольным нараджаць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю).
- АК-6. Валодаць міждысцыплінарным падыходам пры вырашэнні праблем.
- АК-7. Мець навыкі, звязаныя з выкарыстаннем тэхнічных прылад, кіраваннем інфармацыяй і работай з камп'ютарам.
- АК-8. Валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі.
- АК-9. Умець вучыцца, павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця.

Патрабаванні да сацыяльна-асабістых кампетэнцый

- СЛК-2. Быць здольным да сацыяльнага ўзаемадзеяння.
- СЛК-3. Валодаць здольнасцю да міжасабістых камунікацый.
- СЛК-5. Быць здольнымі да крытыкі і самакрытыкі.
- СЛК-6. Умець працаваць у камандзе.
- СЛК-7. Быць здольным ажыццяўляць самаадукацыю і ўдасканалваць прафесійную дзейнасць.

Патрабаванні да прафесійных кампетэнцый

- ПК-1. Кіраваць вучэбна-пазнаваўчай і вучэбна-даследчай дзейнасцю навучэнцаў.
- ПК-2. Выкарыстоўваць аптымальныя метады, формы і сродкі навучання.
- ПК-3. Арганізоўваць і праводзіць вучэбныя заняткі розных відаў і форм.
- ПК-4. Арганізоўваць самастойную работу навучэнцаў.
- ПК-11. Развіваць вучэбныя магчымасці і здольнасці навучэнцаў на аснове сістэмнай педагагічнай дыягностыкі.
- ПК-12. Развіваць навыкі самастойнай работы навучэнцаў з вучэбнай, даведкавай, навуковай літаратурай і іншымі крыніцамі інфармацыі.
- ПК-13. Арганізоўваць і праводзіць карэкцыйна-педагагічную дзейнасць з навучэнцамі.
- ПК-14. Папярэджваць і пераадольваць непаспяховасць навучэнцаў.
- ПК-15. Фармуляваць адукацыйныя і выхаваўчыя мэты.
- ПК-16. Ацэньваць вучэбныя дасягненні навучэнцаў, а таксама ўзроўні іх выхаванасці і развіцця.
- ПК-17. Ажыццяўляць прафесійную самаадукацыю і самавыхаванне з мэтай удасканалвання прафесійнай дзейнасці.

– ПК-18. Арганізоўваць цэласны адукацыйны працэс з улікам сучасных адукацыйных тэхналогій і педагагічных інавацый.

– ПК-19. Аналізаваць і ацэньваць педагагічныя з’явы і падзеі мінулага ў рэчышчы сучасных навуковых ведаў.

– ПК-20. Выкарыстоўваць у музычна-педагагічных даследаваннях, выкладанні, пры арганізацыі выхаваўчай і метадычнай работы ведаў у галіне сусветнай мастацкай культуры.

– ПК-21. Ствараць мастацкія вобразы ў працэсе інтэлектуальна-пачуццёвага быцця і ўвасабляць іх у самастойнай мастацка-творчай дзейнасці, выбудоўваць навучанне і выхаванне на аснове прынцыпаў культуралагічнай адпаведнасці, інтэгратыўнасці, мастацкасці.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” студэнт павінен

ведаць:

– сутнасць і змест метадаў навучання на занятках па айчыннай і сусветнай мастацкай культуры;

– асноўныя формы арганізацыі працэса навучання і сродкі навучання;

– асаблівасці, змест, формы і метады пазакласнай работы;

умець:

– самастойна і кваліфікавана канструяваць розныя формы заняткаў;

– ажыццяўляць культуралагічны аналіз мастацкіх з’яў і артэфактаў з улікам іх спецыфікі;

валодаць:

– тэхналогіяй планавання і правядзення заняткаў;

– метадамі навучання, адэкватнымі задачам, вучэбнай сітуацыі, асаблівасцям выкладання ў сучасных умовах развіцця культуры.

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” згодна вучэбнаму плану спецыяльнасці адводзіцца 136 акадэмічных гадзін. З іх для студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі адведзена 56 аўдыторных гадзін (26 – лекцыйных, 30 – семінарскіх). На самастойную работу студэнтаў адведзена 80 гадзін.

Аўдыторныя гадзіны для дзённай формы атрымання адукацыі размяркоўваюцца наступным чынам:

3 курс 6 семестр – усяго 56 гадзін (26 – лекцыйных, 30 – семінарскіх), экзамен.

Асноўнымі формамі заняткаў пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” з’яўляюцца:

- лекцыйныя заняткі;

- семінарскія заняткі.

Бягучы кантроль ведаў, уменняў і навыкаў студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі ажыццяўляецца ў форме рэйтынговых кантрольных работ. Формы рэйтынговых кантрольных работ па вучэбнай дысцыпліне “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” – пісьмовыя кантрольныя работы,

тэсты, работа с тэкстамі і ілюстратыўнымі матэрыяламі. Заданні па рэйтынгам кантрольных работ прадстаўленыя ў фондзе ацэначных сродкаў па вучэбных дысцыплінах кафедры.

Бягучая атэстацыя праводзіцца ў адпаведнасці з вучэбным планам спецыяльнасці дзённай формы атрымання адукацыі ў форме экзамена у 6-м семестры.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Тэма 1. Прадмет методыкі выкладання сусветнай мастацкай культуры. Мэты і задачы курса

“Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” як вучэбны прадмет. Методыка выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры як галіна педагагічнай навукі. Прадмет методыкі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры. Асноўныя катэгорыі методыкі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры. Мэты і задачы курса. Развіццё метадычнай думкі на Беларусі.

Месца і роля культуралагічных дысцыплін у сістэме адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь. Праблемы мадэрнізацыі, гуманізацыі і гуманітарызацыі адукацыі ў Беларусі.

Тэма 2. Мэты, задачы і дыдактычныя прынцыпы выкладання сусветнай мастацкай культуры

Арганізацыйна-метадычнае забеспячэнне адукацыйнага працэсу. Кодэкс Рэспублікі Беларусь «Аб адукацыі». Канцэпцыя выкладання прадмета “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Вучэбная праграма, прынцыпы пабудовы праграмы вучэбнага прадмета “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі адукацыйнага працэсу па вучэбным прадмеце “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Вучэбны дапаможнік і рабочыя сшыткі па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” для устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

Асноўныя функцыі выкладання сусветнай мастацкай культуры. Агульнадыдактычныя прынцыпы навучання ў выкладанні прадметаў культуралагічнага цыкла. Спецыфічныя прынцыпы выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры.

Узроставыя псіхалагічныя і фізіялагічныя асаблівасці навучэнцаў, іх уплыў на ўспрыманне мастацтва. Фарміраванне асобы вучня, яго маральных перакананняў і жыццёвай пазіцыі, выпрацоўка ўнутраных арыенціраў паводзін, пошук універсальных маральных прынцыпаў, фарміраванне ўласнай сістэмы каштоўнасцяў на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

Тэма 3. Метады выкладання сусветнай мастацкай культуры

Паняцці метаду і прыёму навучання. Розныя падыходы да класіфікацыі метадаў і прыёмаў у методыцы выкладання сусветнай мастацкай культуры.

Метады выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры ў залежнасці ад тыпу пазнавальнай дзейнасці: метады рэпрадуктыўныя, праблемна-пошукавыя. Метады выкладання ў залежнасці ад спосабу

ажыццяўлення працэсу пазнання: кагнітыўныя, крэатыўныя (творчыя) метады. Класіфікацыя метадаў выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры ў залежнасці ад формы ўзаемадзеяння вучняў і настаўніка ў працэсе навучання: пасіўныя, актыўныя, інтэрактыўныя метады. Метад мастацка-педагагічнай драматургіі ў выкладанні сусветнай мастацкай культуры. Агульныя правілы распрацоўкі кампазіцыі ўрока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

Творчая дзейнасць на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Метадычнае значэнне і функцыі выкарыстання творчых заданняў на ўроках культуры. Сістэматычнасць і паступовасць у выкарыстанні творчых заданняў. Крытэрыі выбару творчых заданняў для заняткаў. Арганізацыя выканання творчага задання.

Тэма 4. Сродкі навучання ў мастацкай адукацыі

Матэрыяльныя сродкі навучання: аб’ёмныя, друкаваныя, тэхнічныя. Прынцыпы выкарыстання сродкаў навучання. Функцыі наглядных дапаможнікаў на ўроках па культуралагічных прадметах. Віды тэхнічных сродкаў: інфармацыйныя, сродкі праграмаванага навучання, камбінаваныя. Методыка выкарыстання тэхнічных сродкаў на ўроках культуры. Інтэграцыя медыяадукацыі ў выкладанні сусветнай мастацкай культуры.

Выкарыстанне мультымедыа тэхналогій на ўроках культуры. Віды, значэнне, метадычная неабходнасць і магчымасці выкарыстання мультымедыа тэхналогій на ўроках. Спецыфіка выкарыстання мультымедыа тэхналогій на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Распрацоўка фрагментаў урока з выкарыстаннем мультымедыа тэхналогій.

Тэма 5. Формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”

Арганізацыйныя формы навучання ў гісторыі адукацыі. Педагагічныя (дыдактычныя, псіхалагічныя, арганізацыйныя, гігіенічныя) патрабаванні да ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Тыпалогія ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Структура заняткаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” камбінаванай будовы. Факультатыўныя заняткі як працэс узаемаадносін вучняў з мастацтвам.

Методыка арганізацыі кантролю ведаў вучняў на ўроках культуры. Метады кантролю на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Віды кантролю. Вусны і пісьмовы кантроль на ўроках. Асаблівасці арганізацыі бягучага, перыядычнага і выніковага кантролю. Сістэма ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў на занятках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Узровень засваення вучэбнага матэрыялу. Сістэма ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці па мастацтву ў іншых краінах.

Тэма 6. Нестандартныя формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”

Методыка арганізацыі нестандартных (нетрадыцыйных) форм арганізацыі навучання. Асаблівасці правядзення заняткаў у форме канцэрта, конкурсу, спектакля, цырымоніі, гульнівай праграмы, турніру знаўцаў, суда, адкрытага мікрафона, пазнавальнай эстафеты, віртуальнага падарожжа, выставы, вуснага часопіса, акцыі, прэс-канферэнцыі і іншых. Методыка правядзення віктарыны на занятках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

Методыка арганізацыі экскурсій у курсе выкладання сусветнай мастацкай культуры. Віды экскурсій, этапы падрыхтоўкі і правядзення экскурсіі. Вызначэнне этапаў падрыхтоўкі экскурсіі, складанне канспекта і правядзенне экскурсіі па зададзенай тэме («Мой Мінск», «Нацыянальны мастацкі музей – скарбонка беларускай культурнай спадчыны», «У майстэрні», «Жыццё і творчасць мастака» і г. д.).

Тэма 7. Арганізацыя вучэбнай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”

Асноўныя формы арганізацыі вучэбнай дзейнасці на занятках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Методыка арганізацыі фронтальнай, групавой і індывідуальнай працы.

Фарміраванне матывацыі да навучання на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

Самастойная дзейнасць вучняў на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Фарміраванне самастойнасці вучняў у працэсе навучання. Асноўныя патрабаванні да арганізацыі самастойнай дзейнасці на занятках. Узроўні самастойнай дзейнасці: рэпрадуктыўны і прадуктыўны. Тыпы самастойных прац: узнаўляючыя, рэканструктыўна-варыянтныя, эўрыстычныя, творчыя. Віды самастойных прац і методыка іх арганізацыі.

Методыка арганізацыі вучэбна-даследчай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Мэты і задачы вучэбнага даследавання як творчага працэсу сумеснай дзейнасці настаўніка і вучня. Прынцыпы арганізацыі і правядзення навукова-даследчай работы – праблемных гурткоў, секцый, рабочых груп. Методыка падрыхтоўкі навуковага даклада і выступлення на канферэнцыі, падрыхтоўка работы да публікацыі.

Выбар аптымальных спосабаў спалучэння розных форм арганізацыі вучэбнай дзейнасці на ўроках культуры. Актывізацыя пазнавальнай дзейнасці вучняў на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Паказчыкі і ўзроўні пазнавальнай актыўнасці. Метады і прыёмы актывізацыі пазнавальнай актыўнасці. Роля асобы педагога ў стымуляванні пазнавальнай актыўнасці навучэнцаў.

Тэма 8. Методыка падрыхтоўкі заняткаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”

Віды планавання: каляндарна-тэматычнае і паўрочнае. Каляндарна-тэматычнае планаванне па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Этапы планавання вучэбнага занятку і падрыхтоўкі да яго настаўніка.

Планы-канспекты ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Метадычныя асаблівасці і правілы складання канспекта ўрока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Вызначэнне мэтавай накіраванасці ўрокаў па сусветнай мастацкай культуры. Алгарытм пастаноўкі мэты ўрока. Асноўныя дыдактычныя задачы (пазнаваўчыя, развіваючыя, выхаваўчыя), неабходныя для дасягнення мэты ўрока. Пастаноўка і давядзенне мэты ўрока да вучняў. Ступень дасягнення мэты ўрока. Складанне фрагментаў і цэласных канспектаў урокаў па зададзенай тэме, форме, тыпу ўрока.

Прафесійнае майстэрства настаўніка па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

Методыка правядзення педагагічнага аналізу і самааналізу ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Формы аналізу і самааналізу ўрокаў па культуры. Кампаненты паспяховасці на ўроках. Выяўленне і характарыстыка якасных паказчыкаў урока. Інфарматыўнасць урока і ступень складанасці вучэбнага матэрыялу. Псіхалагічныя паказчыкі: эмацыянальнасць і дынаміка ўрока, стыль зносін настаўніка і вучняў, псіхалагічная падрыхтаванасць настаўніка. Аналіз кампазіцыйнай пабудовы ўрока. Дыягностыка прычын і тэндэнцый метадычных недахопаў. Вызначэнне асаблівасцей і правядзенне кароткага, структурнага, сістэмнага, структурна-часовага, камбінаванага, псіхалагічнага, дыдактычнага, аспектнага і комплекснага аналізаў урока па культуры.

Тэма 9. Арганізацыя мастацка-педагагічных зносін

Асаблівасці мастацка-педагагічных зносін на ўроках культуры. Прынцыпы арганізацыі мастацка-педагагічных зносін. Сродкі выразнасці ўрока мастацтва. Творчыя заданні як спосаб актывізацыі пазнаваўчай актыўнасці вучняў. Прыёмы арганізацыі “дыялогу” вучняў з мастацтвам.

Арганізацыя ўспрымання вучнямі твораў мастацтва. Знешнія ўмовы ўспрымання. Этапы арганізацыі працэсу ўспрымання вучнямі твораў мастацтва. Методыка правядзення мастацка-педагагічнага аналізу твораў мастацтва. Этапы правядзення мастацка-педагагічнага аналізу. Спецыфіка мастацка-педагагічнага аналізу твораў розных відаў мастацтва.

Тэма 10. Педагагічныя тэхналогіі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры

Найбольш эфектыўныя сучасныя тэхналогіі ў выкладанні вучэбнага прадмета “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”.

Канцэпцыя праблемнага навучання. Асноўныя прынцыпы, метады і прыёмы праблемнага навучання ў выкладанні культуралагічных дысцыплін.

Тэхналогія развіцця крытычнага мыслення ў мастацкай адукацыі. Магчымасці выкарыстання тэхналогіі «крытычнага мыслення» на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Сутнасць, прынцыпы пабудовы, этапы і алгарытмы тэхналогіі педагагічных майстэрняў. Методыка правядзення педагагічных майстэрняў. Тэхналогія правядзення вучэбных дыскусій. Дыялогавае ўзаемадзеянне ў навучанні. Праектная тэхналогія на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

“Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” для дзённай формы атрымання адукацыі

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы, занятка; пералік вывучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін					Пазааўдыторная самастойная работа	Метадычнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.)	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Лабараторныя заняткі	Кіруемая (кантралюемая) самастойная работа студэнтаў			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3 курс, 6 семестр									
1	Прадмет методыкі выкладання сусветнай мастацкай культуры. Мэты і задачы курса	2					2		
1.1	“Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” як вучэбны прадмет. Методыка выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры як галіна педагагічнай навукі. Прадмет методыкі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры. Асноўныя катэгорыі методыкі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры. Мэты і задачы курса. Развіццё метадычнай думкі на Беларусі. Месца і роля культуралагічных дысцыплін у сістэме адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь. Праблемы мадэрнізацыі, гуманізацыі і гуманітарызацыі адукацыі ў Беларусі.	2					2	Літаратура асн. [1], дад. [3], [12], [16]	
2	Мэты, задачы і дыдактычныя прынцыпы выкладання сусветнай мастацкай культуры	4		4			10		
2.1	Арганізацыйна-метадычнае забеспячэнне адукацыйнага працэсу. Кодэкс	2					2	Літаратура	

	Рэспублікі Беларусь «Аб адукацыі». Канцэпцыя выкладання прадмета “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Вучэбная праграма, прынцыпы пабудовы праграмы вучэбнага прадмета “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”.						асн. [1], дад. [3], [15], [16], [20]	
2.2	Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі адукацыйнага працэсу па вучэбным прадмеце “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Асноўныя функцыі выкладання сусветнай мастацкай культуры. Спецыфічныя прынцыпы выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры.		2			2	Літаратура асн. [1], дад. [3], [16], [20]	Індывідуальнае франтальнае апытанне
2.3	Вучэбны дапаможнік і рабочыя сшыткі па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” для устаноў агульнай сярэдняй адукацыі. Агульнадыдактычныя прынцыпы навучання ў выкладанні прадметаў культуралагічнага цыкла.	2				2	Літаратура асн. [1], дад. [3], [9], [10], [13], [14], [16], [20]	
	Узроставыя псіхалагічныя і фізіялагічныя асаблівасці навучэнцаў, іх уплыў на ўспрыманне мастацтва. Фарміраванне асобы вучня, яго маральных перакананняў і жыццёвай пазіцыі, выпрацоўка ўнутраных арыенціраў паводзін, пошук універсальных маральных прынцапаў, фарміраванне ўласнай сістэмы каштоўнасцяў на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.			2		4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [16], [20], [22]	Даклады
3	Метады выкладання сусветнай мастацкай культуры	2		6		12		
3.1	Паняцці метаду і прыёму навучання. Розныя падыходы да класіфікацыі метадаў і прыёмаў у методыцы выкладання сусветнай мастацкай культуры. Метады выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры ў залежнасці ад тыпу пазнавальнай дзейнасці: метады рэпрадуктыўныя, праблемна-пошукавыя. Метады выкладання ў залежнасці ад спосабу ажыццяўлення працэсу пазнання: кагнітыўныя, крэатыўныя (творчыя) метады.	2				2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [6], [16], [20]	
3.2	Класіфікацыя метадаў выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры ў залежнасці ад формы ўзаемадзеяння вучняў і настаўніка ў працэсе навучання: пасіўныя, актыўныя, інтэрактыўныя метады.			2		4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [6], [16], [20]	Індывідуальнае франтальнае апытанне
3.3	Метад мастацка-педагагічнай драматургіі ў выкладанні сусветнай мастацкай культуры. Агульныя правілы распрацоўкі кампазіцыі ўрока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.			2		2	Літаратура асн. [1], дад. [3], [4], [6], [16], [20]	
3.4	Творчая дзейнасць на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Метадычнае значэнне і функцыі выкарыстання творчых заданняў на			2		4	Літаратура асн. [2], дад.	Паведамленні

	ўроках культуры. Сістэматычнасць і паступовасць у выкарыстанні творчых заданняў. Крытэрыі выбару творчых заданняў для заняткаў. Арганізацыя выканання творчага задання.						[3], [4], [6], [16], [20]	
4	Сродкі навучання ў мастацкай адукацыі	2	2			8		
4.1	Матэрыяльныя сродкі навучання: аб'ёмныя, друкаваныя, тэхнічныя. Прынцыпы выкарыстання сродкаў навучання. Функцыі наглядных дапаможнікаў на ўроках па культуралагічных прадметах. Віды тэхнічных сродкаў: інфармацыйныя, сродкі праграмаванага навучання, камбінаваныя. Методыка выкарыстання тэхнічных сродкаў на ўроках культуры. Інтэграцыя медыяадукацыі ў выкладанні сусветнай мастацкай культуры.	2				4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [8], [19], [22]	
4.2	Выкарыстанне мультымедыа тэхналогій на ўроках культуры. Віды, значэнне, метадычная неабходнасць і магчымасці выкарыстання мультымедыа тэхналогій на ўроках. Спецыфіка выкарыстання мультымедыа тэхналогій на ўроках па па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Распрацоўка фрагментаў урока з выкарыстаннем мультымедыа тэхналогій.			2		4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [8], [19], [22]	Індывідуальнае фронтальнае апытанне
5	Формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	2	4			10		
5.1	Арганізацыйныя формы навучання ў гісторыі адукацыі. Педагагічныя (дыдактычныя, псіхалагічныя, арганізацыйныя, гігіенічныя) патрабаванні да ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Тыпалогія ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.	2				4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [19], [22]	
5.2	Структура заняткаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” камбінаванай будовы. Факультатыўныя заняткі як працэс узаемаадносін вучняў з мастацтвам.			2		2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [19], [22]	Канспекты фрагментаў урокаў
5.3	Методыка арганізацыі кантролю ведаў вучняў на ўроках культуры. Метады кантролю на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Віды кантролю. Вусны і пісьмовы кантроль на ўроках. Асаблівасці арганізацыі бягучага, перыядычнага і выніковага кантролю. Сістэма ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў на занятках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Узровень засваення вучэбнага матэрыялу. Сістэма ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці па мастацтву ў іншых краінах.			2		4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [19], [22]	Індывідуальнае фронтальнае апытанне
6.	Нестандартныя формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	2	2			8		
6.1	Методыка арганізацыі нестандартных (нетрадыцыйных) форм арганізацыі навучання. Асаблівасці правядзення заняткаў у форме канцэрта, конкурсу, спектакля, цырымоніі, гульнівай праграмы, турніру знаўцаў, суда, адкрытага	2				4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4],	Планы-канспекты ўрокаў

	мікрафона, пазнавальнай эстафеты, віртуальнага падарожжа, выставы, вуснага часопіса, акцыі, прэс-канферэнцыі і іншых. Методыка правядзення віктарыны на занятках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.						[5], [20], [21]	нестандартнай формы
6.2	Методыка арганізацыі экскурсій у курсе выкладання сусветнай мастацкай культуры. Віды экскурсій, этапы падрыхтоўкі і правядзення экскурсіі. Вызначэнне этапаў падрыхтоўкі экскурсіі, складанне канспекта і правядзенне экскурсіі па зададзенай тэме («Мой Мінск», «Нацыянальны мастацкі музей – скарбонка беларускай культурнай спадчыны», «У майстэрні», «Жыццё і творчасць мастака» і г. д.).		2			4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [20], [21]	Канспект вучэбнай экскурсіі
7	Арганізацыя вучэбнай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	4	4			12		
7.1	Асноўныя формы арганізацыі вучэбнай дзейнасці на занятках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Методыка арганізацыі фронтальнай, групавой і індывідуальнай працы. Фарміраванне матывацыі да навучання на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.	2				2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [20], [22]	
7.2	Самастойная дзейнасць вучняў на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Фарміраванне самастойнасці вучняў у працэсе навучання. Асноўныя патрабаванні да арганізацыі самастойнай дзейнасці на занятках. Узроўні самастойнай дзейнасці: рэпрадуктыўны і прадуктыўны. Тыпы самастойных прац: узнаўляючыя, рэканструктыўна-варыянтныя, эўрыстычныя, творчыя. Віды самастойных прац і методыка іх арганізацыі.		2			4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [20], [22]	Паведамленні
7.3	Методыка арганізацыі вучэбна-даследчай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Мэты і задачы вучэбнага даследавання як творчага працэсу сумеснай дзейнасці настаўніка і вучня. Прынцыпы арганізацыі і правядзення навукова-даследчай работы – праблемных гурткоў, секцый, рабочых груп. Методыка падрыхтоўкі навуковага даклада і выступлення на канферэнцыі, падрыхтоўка работы да публікацыі.	2				4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [20], [22]	Складанне плану вучэбна-даследчай работы па тэме (на выбар)
7.4	Выбар аптымальных спосабаў спалучэння розных форм арганізацыі вучэбнай дзейнасці на ўроках культуры. Актывізацыя пазнавальнай дзейнасці вучняў на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Паказчыкі і ўзроўні пазнавальнай актыўнасці. Метады і прыёмы актывізацыі пазнавальнай актыўнасці. Роля асобы педагога ў стымуляванні пазнавальнай актыўнасці навучэнцаў.		2			2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [20], [22]	Індывідуальнае фронтальнае апытанне
8	Методыка падрыхтоўкі заняткаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	2	4			6		
8.1	Віды планавання: каляндарна-тэматычнае і паўрочнае. Каляндарна-тэматычнае	2				2	Літаратура	

	<p>планаванне па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Этапы планавання вучэбнага занятку і падрыхтоўкі да яго настаўніка.</p> <p>Планы-канспекты ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Метадычныя асаблівасці і правілы складання канспекта ўрока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.</p>						асн. [2], дад. [3], [4], [5], [20], [22]	
8.2	<p>Вызначэнне мэтавай накіраванасці ўрокаў па сусветнай мастацкай культуры. Алгарытм пастаноўкі мэты ўрока. Асноўныя дыдактычныя задачы (пазнаваўчыя, развіваючыя, выхаваўчыя), неабходныя для дасягнення мэты ўрока. Пастаноўка і давядзенне мэты ўрока да вучняў. Ступень дасягнення мэты ўрока.</p> <p>Складанне фрагментаў і цэласных канспектаў урокаў па зададзенай тэме, форме, тыпу ўрока.</p>		2			2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [20], [22]	Складанне фрагментаў канспектаў урокаў па зададзенай тэме, форме, тыпу ўрока
8.3	<p>Прафесійнае майстэрства настаўніка па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Методыка правядзення педагагічнага аналізу і самааналізу ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”. Формы аналізу і самааналізу ўрокаў па культуры. Кампаненты паспяховасці на ўроках. Выяўленне і характарыстыка якасных паказчыкаў урока. Інфарматыўнасць урока і ступень складанасці вучэбнага матэрыялу. Псіхалагічныя паказчыкі: эмацыянальнасць і дынаміка ўрока, стыль зносін настаўніка і вучняў, псіхалагічная падрыхтаванасць настаўніка. Аналіз кампазіцыйнай пабудовы ўрока. Дыягностыка прычын і тэндэнцый метадычных недахопаў. Вызначэнне асаблівасцей і правядзенне кароткага, структурнага, сістэмнага, структурна-часовага, камбінаванага, псіхалагічнага, дыдактычнага, аспектнага і комплекснага аналізаў урока па культуры.</p>		2			2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [5], [7], [20], [22]	Складанне аналізу ўрока па відэазапісу
9	Арганізацыя мастацка-педагагічных зносін	2		2			4	
9.1	<p>Асаблівасці мастацка-педагагічных зносін на ўроках культуры. Прынцыпы арганізацыі мастацка-педагагічных зносін. Сродкі выразнасці ўрока мастацтва. Творчыя заданні як спосаб актывізацыі пазнаваўчай актыўнасці вучняў. Прыёмы арганізацыі “дыялогу” вучняў з мастацтвам.</p>	2				2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [6], [20], [22]	
9.2	<p>Арганізацыя ўспрымання вучнямі твораў мастацтва. Знешнія ўмовы ўспрымання. Этапы арганізацыі працэсу ўспрымання вучнямі твораў мастацтва. Методыка правядзення мастацка-педагагічнага аналізу твораў мастацтва. Этапы правядзення мастацка-педагагічнага аналізу. Спецыфіка мастацка-педагагічнага аналізу твораў розных відаў мастацтва.</p>			2		2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [4], [6], [20], [22]	Контрольная праца
10	Педагагічныя тэхналогіі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры	6					8	
10.1	<p>Найбольш эфектыўныя сучасныя тэхналогіі ў выкладанні вучэбнага прадмета</p>	2				2	Літаратура	

	“Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)”. Канцэпцыя праблемнага навучання. Асноўныя прынцыпы, метады і прыёмы праблемнага навучання ў выкладанні культуралагічных дысцыплін. Тэхналогія развіцця крытычнага мыслення ў мастацкай адукацыі. Магчымасці выкарыстання тэхналогіі «крытычнага мыслення» на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.						асн. [2], дад. [3], [5], [8], [16], [19]	
10.2	Сутнасць, прынцыпы пабудовы, этапы і алгарытмы тэхналогіі педагагічных майстэрняў. Методыка правядзення педагагічных майстэрняў. Тэхналогія правядзення вучэбных дыскусій.	2				2	Літаратура асн. [2], дад. [3], [5], [8], [16], [19]	
10.3	Дыялогавае ўзаемадзеянне ў навучанні. Практычная тэхналогія на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.	2				4	Літаратура асн. [2], дад. [3], [5], [8], [16], [19]	
Усяго за семестр		26		30		80		Экзамен

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Спіс літаратуры

Асноўная.

1. Пешикова, Л. В. Методика преподавания мировой художественной культуры в школе : Пособие для учителя / Л. В. Пешикова. – М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2005. – 96 с.
2. Фурсенко, Т. Ф. Теория и методика преподавания мировой художественной культуры и искусства. Учебное пособие / Т. Ф. Фурсенко. – М. : Планета музыки, 2018. – 484 с.

Дадатковая.

3. Блохина, Л. В. Мировая художественная культура : Пособие для учителя / Л. В. Блохина, Т. Я. Вазинская. – Минск : ООО «Юнипресс», 2002. – 624 с.
4. В помощь учителю мировой художественной культуры. – Минск: ООО «Красико-Принт», 2004. – 176 с.
5. Волкович, Н. А. Методика преподавания мировой и отечественной художественной культуры : Пособие / Н. А. Волкович, Н. Н. Беспмятных, Н. Б. Журавлева; под ред. У. Д. Розенфельда. – Гродно: ГрГУ, 2002. – 102 с.
6. Евич, Е. М. Методы эмоционально-эстетического и художественного развития школьников в процессе восприятия произведений искусства / Е. М. Евич // Мастацкая адукацыя і культура. – 2006. – № 3. – С. 57–60.
7. Ершова, А. А. Режиссура урока, общения и поведения учителя : Пособие для учителя / А. А. Ершова, В. В. Букатов. – 2-е изд. – М. : Флинта, МПСИ, 1998. – 344 с.
8. Запрудский, Н. И. Современные школьные технологии / Н. И. Запрудский. – Минск: Сэр-Вит, 2003. – 288 с.
9. Искусство (отечественная и мировая художественная культура) : учеб. пособие для 6-го кл. учреждений общ. сред. образования с рус. яз. обучения : (с электронным приложением) / Захарина Ю.Ю., Грачёва О.О., Колбышева С.И., Морунов А.А. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2016. – 128 с. : ил.
10. Искусство (отечественная и мировая художественная культура) : учеб. пособие для 7-го кл. учреждений общ. сред. образования с рус. яз. обучения : (с электронным приложением) / Волонцевич Н.С., Колбышева С.И., Карпенкова М.Л., Захарина Ю.Ю., Томашева И.Г., Бохан Е.С., Шунейко Е.Ф., Шимелевич А.Г. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2017. – 192 с. : ил.
11. Искусство (отечественная и мировая художественная культура). 5-7 классы. Примерное календарно-тематическое планирование. 2017/2018 учебный год / Захарина Ю.Ю., Колбышева С.И. – Минск : Аверсэв, 2017. – 80 с.
12. Искусство. Отечественная и мировая художественная культура в 5 классе. Методические рекомендации / Захарина Ю.Ю., Грачёва О.О., Колбышева С.И. – Минск : Аверсэв, 2016. – 96 с.

13. Искусство. Отечественная и мировая художественная культура. 6 класс : рабочая тетрадь : пособие для учащихся учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения / Захарина Ю.Ю., Грачёва О.О., Колбышева С.И., Морунов А.А. – 2-е изд. – Минск : Аверсэв, 2017. – 127 с.

14. Искусство. Отечественная и мировая художественная культура. 7 класс : рабочая тетрадь / Валанцэвіч Н.С., Колбышава С.І., Карпянкова М.Л., Захарына Ю.Ю., Бохан А.С. – Минск : Аверсэв, 2017. – 123 с. : ил.

15. Кодекс Республики Беларусь об образовании : 13 января 2011 г. № 243-З. – Минск : Амалфея, 2012. – 496 с.

16. Методические рекомендации для преподавателя мировой художественной культуры : Пособие для учителя / редкол. : Л. В. Пешикова (глав. ред.) [и др.]. – М. : ООО «Фирма МХК», 2000. – 400 с.

17. Отечественная и мировая художественная культура. 5 класс : рабочая тетрадь : пособие для учащихся учреждений общ. сред. образования с белорус. и рус. яз. обучения / Захарина Ю.Ю., Грачёва О.О., Колбышева С.И. – 3-е изд. – Минск : Аверсэв, 2017. – 125 с.

18. Педагогические мастерские: Франция – Россия / редкол.: Э. С. Соколова (глав. ред.) [и др.] ; пер. с фр. Л.М. Беляевой. – М. : Новая школа, 1997. – 128 с.

19. Петровский, Г. Н. Современные образовательные технологии. Основные понятия и обзор / Г.Н. Петровский. – Минск : ННО, 2000. – 92 с.

20. Себар, Т. В. Уроки мировой художественной культуры: Учеб.-метод. пособие / Т. В. Себар. – М.: ТЦ «Сфера», 2000. – 221 с.

21. Сергеев, И. С. Как организовать проектную деятельность учащихся: Практическое пособие для работников общеобразовательных учреждений / И. С. Сергеев. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : АРКТИ, 2005. – 80 с.

22. Шкарлупина, Г. Д. Методика преподавания предметов культурологического цикла / Г. Д. Шкарлупина. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 252 с.

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ І КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

2 гадзіны (лекцыі)

Тэма 2.1 Мэты, задачы і дыдактычныя прынцыпы выкладання сусветнай мастацкай культуры (лж)

Пытанні для вывучэння:

1. Вучэбны дапаможнік па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” для устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.
2. Рабочыя сшыткі па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” для устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.
3. Агульнадыдактычныя прынцыпы навучання ў выкладанні прадметаў культуралагічнага цыкла.

МОДУЛЬ 1

Вучэбныя заданні па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні пазнавання:

- падрыхтаваць рэферат па пытаннях тэмы:

“Агульнадыдактычныя прынцыпы навучання ў выкладанні прадметаў культуралагічнага цыкла”;

“Вучэбныя дапаможнікі па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” для устаноў агульнай сярэдняй адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь”.

Форма кантролю: Абмеркаванне рэфератаў.

МОДУЛЬ 2

Вучэбныя заданні па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні аднаўлення:

- падрыхтаваць заданні і пытанні для тэста на тэму “Агульнадыдактычныя прынцыпы навучання ў выкладанні прадметаў культуралагічнага цыкла”.

Форма кантролю: Абмеркаванне заданняў і пытанняў для тэста на тэму “Агульнадыдактычныя прынцыпы навучання ў выкладанні прадметаў культуралагічнага цыкла”.

МОДУЛЬ 3

Вучэбныя заданні па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні выкарыстання атрыманых ведаў:

- падрыхтаваць план-канспект фрагменту вучэбнага занятку для 5 класа сярэдняй школы з выкарыстаннем мультымедычных сродкаў з выкарыстаннем рабочых сшыткаў па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” для устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

Форма кантролю: Абмеркаванне плана-канспекта фрагменту вучэбнага занятку для 6 класа сярэдняй школы з выкарыстаннем мультымедычных

сродкаў з выкарыстаннем рабочых сшыткаў па вучэбнаму прадмету “Мастацтва (айчынная і сусветная мастацкая культура)” для устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

Літаратура:

Асноўная: [2]

Дадатковая: [11], [12], [13]

2 гадзіны (семінарскія заняткі)

Тэма 3.2 Арганізацыя вучэбнай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”

Пытанні для вывучэння:

1. Методыка арганізацыі вучэбна-даследчай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.
2. Мэты і задачы вучэбнага даследавання як творчага працэсу сумеснай дзейнасці настаўніка і вучня.
3. Прынцыпы арганізацыі і правядзення навукова-даследчай работы – праблемных гурткоў, секцый, рабочых груп.
4. Методыка падрыхтоўкі навуковага даклада і выступлення на канферэнцыі, падрыхтоўка работы да публікацыі.

МОДУЛЬ 1

Вучэбныя заданні па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні пазнавання:

- падрыхтаваць рэферат па пытаннях тэмы:

“Мэты і задачы вучэбнага даследавання як творчага працэсу сумеснай дзейнасці настаўніка і вучня”;

“Прынцыпы арганізацыі і правядзення навукова-даследчай работы ў сярэдняй школе”.

Форма кантролю: Абмеркаванне рэфератаў.

МОДУЛЬ 2

Вучэбныя заданні па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні аднаўлення:

- падрыхтаваць падрыхтаваць заданні і пытанні для віктарыны на тэму “Методыка падрыхтоўкі навуковага даклада і выступлення на канферэнцыі, падрыхтоўка работы да публікацыі”.

Форма кантролю: Абмеркаванне заданняў і пытанняў для віктарыны на тэму “Методыка падрыхтоўкі навуковага даклада і выступлення на канферэнцыі, падрыхтоўка работы да публікацыі”.

МОДУЛЬ 3

Вучэбныя заданні па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні выкарыстання атрыманых ведаў:

- падрыхтаваць метадычныя рэкамендацыі для настаўнікаў сярэдніх школ для арганізацыі вучэбна-даследчай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

Форма кантролю: Абмеркаванне метадычных рэкамендацый для настаўнікаў сярэдніх школ для арганізацыі вучэбна-даследчай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”.

Літаратура:

Асноўная: [2]

Дадатковая: [16], [21], [22]

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫКАНАННЯ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

№ п/п	Назва тэмы, раздзела	Коль-ць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
	Прадмет методыкі выкладання сусветнай мастацкай культуры. Мэты і задачы курса	2	Складзі бібліяграфічны спіс метадычных прац і дапаможнікаў па методыцы выкладання мастацтва	Бібліяграфічны спіс
	Мэты, задачы і дыдактычныя прынцыпы выкладання сусветнай мастацкай культуры	6	Вызначыць псіхалагічныя асаблівасці навучэнцаў малодшага школьнага, падлеткавага і старэйшага школьнага ўзросту ва ўспрыманні твораў мастацтва	Параўнаўчая табліца
	Мэты, задачы і дыдактычныя прынцыпы выкладання сусветнай мастацкай культуры	4	Прааналізаваць вучэбныя праграмы для факультатыўных заняткаў па мастацтву	Аналіз вучэбных праграм (паведамленне)
	Метады выкладання сусветнай мастацкай культуры	6	Складзі план-канспект па класіфікацыі метадаў і прыёмаў у методыцы выкладання сусветнай мастацкай культуры	План-канспект па класіфікацыі метадаў і прыёмаў у методыцы выкладання сусветнай мастацкай культуры
	Метады выкладання сусветнай мастацкай культуры	6	Распрацаваць фрагмент урока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” з выкарыстаннем творчага метада	План-канспект фрагмента ўрока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” з выкарыстаннем творчага метада
	Сродкі навучання ў мастацкай адукацыі	4	Зрабіць электронную базу рэпрадукцый для заняткаў па	Электронная база рэпрадукцый для заняткаў па

			“Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	“Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”
	Сродкі навучання ў мастацкай адукацыі	4	Распрацаваць фрагмент урока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” з выкарыстаннем тэхнічных сродкаў навучання	План-канспект фрагмента ўрока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” з выкарыстаннем тэхнічных сродкаў навучання
	Формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	6	Распрацаваць канспекты ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” розных тыпаў і форм	Канспекты ўрокаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” розных тыпаў і форм
	Формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	4	Распрацаваць календарна-тэматычны план факультатыўных заняткаў па мастацтву (тэматыка на выбар студэнта)	Календарна-тэматычны план факультатыўных заняткаў па мастацтву (тэматыка на выбар студэнта)
	Нестандартныя формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	4	Распрацаваць канспект урока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” нестандартнай формы (на выбар)	Канспект урока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” нестандартнай формы (на выбар)
	Нестандартныя формы арганізацыі навучання па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	4	Распрацаваць віктарыну па мастацтву для розных узростаў (на выбар)	Віктарына па мастацтву для розных узростаў (на выбар)
	Арганізацыя вучэбнай дзейнасці на ўроках па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	6	Распрацаваць сістэму індыўдуальных заданняў для самастойнай работы вучняў	Сістэма індыўдуальных заданняў для самастойнай работы вучняў (даклад)
	Арганізацыя вучэбнай дзейнасці на ўроках па	6	Распрацаваць календарна-	Календарна-тэматычны план

	“Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”		тэматычны план навукова-даследчай работы праблемнага гуртка па мастацтву (тэматыка – на выбар)	навукова-даследчай работы праблемнага гуртка па мастацтву
	Методыка падрыхтоўкі заняткаў па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)”	6	Распрацаваць канспект урока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” па зададзенай тэме, форме і тыпу ўрока	Канспект урока па “Мастацтву (айчыннай і сусветнай мастацкай культуры)” па зададзенай тэме, форме і тыпу ўрока
	Арганізацыя мастацка- педагагічных зносін	4	Правесці мастацка- педагагічны аналіз мастацкіх твораў розных відаў мастацтва	Мастацка- педагагічны аналіз мастацкіх твораў розных відаў мастацтва (паведамленне)
	Педагагічныя тэхналогіі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры	4	Распрацаваць план- канспект урока з выкарыстаннем метадаў сучаснай педагагічнай тэхналогіі на выбар	План-канспект урока з выкарыстаннем метадаў сучаснай педагагічнай тэхналогіі на выбар
	Педагагічныя тэхналогіі выкладання айчыннай і сусветнай мастацкай культуры	4	Разгледзець і параўнаць спецыфічныя метадычныя прыёмы сучасных педагагічных тэхналогій	Параўнаўчая табліца па метадычных прыёмах сучасных педагагічных тэхналогій
	Усяго за семестр	80		

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

Пазааўдыторныя гадзіны на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” прадугледжваюць самастойную работу студэнтаў над засваеннем асобных тэм вучэбнай дысцыпліны.

Самастойная работа студэнтаў прадугледжвае павышэнне ўзроўню прафесійнай кампетэнцыі па асобных пытаннях беларускай мастацкай культуры. Самастойная праца ўключае вывучэнне і канспектаванне студэнтамі навукова-метадычнай літаратуры, напісанне рэфератаў, дакладаў, падрыхтоўку да семінарскіх заняткаў, заданні па распрацоўцы і выкананню наглядных дапаможнікаў і дыдактычнага матэрыялу для падрыхтоўкі творчых праектаў, а таксама стварэнне мультымедычных прэзентацый, удзел у навукова-даследчай працы.

У адпаведнасці са зместам канкрэтнай тэмы і пэўнай сістэмай кампетэнцый (ведаў і ўменняў, спосабаў дзейнасці) студэнтамі выконваюцца самастойна наступныя віды работ:

- падрыхтоўка да лекцый і семінарскіх заняткаў;
  - падрыхтоўка да экзамену па дысцыпліне;
  - прапрацоўка тэм (пытанняў), вынесеных на самастойнае вывучэнне;
  - вывучэнне тэм і праблем, якія не выносяцца на лекцыі;
  - выкананне даследчых і творчых заданняў;
  - падрыхтоўка паведамленняў, тэматычных дакладаў, рэфератаў, прэзентацый;
  - складанне агляду навуковай літаратуры па зададзенай тэме;
  - пошук дадатковай інфармацыі ў галіне беларускага мастацтвазнаўства;
  - аналіз фота- і відэаматэрыялаў з наступным абмеркаваннем у групе.
- Кантроль самастойнай працы ажыццяўляецца ў выглядзе:
- кантрольнай работы;
  - калоквіума, пісьмовай работы, тэставання;
  - абмеркавання рэфератаў;
  - ацэнкі вуснага адказу на пытанне, паведамлення, дакладу.

ПЕРАЛІК СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Для бягучага кантролю і самакантролю ведаў і ўменняў студэнтаў па вучэбнай дысцыпліне “Методыка выкладання сусветнай мастацкай культуры” можна выкарыстоўваць наступны дыягнастычны інструментарый:

- калоквіум;
- тэст;
- індывідуальнае і франтальнае апытанне;
- рэйтынжавыя кантрольныя работы;
- даклады;
- рэфераты;
- складанне фота- або відэапрэзентацыі;
- экзамен.

Выніковай формай кантролю ведаў і ўменняў студэнтаў з’яўляецца экзамен, які праходзіць у пісьмовай або вуснай форме (на выбар выкладчыка).

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ УВА

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вывучаемай дысцыпліны	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
Аналіз і інтэрпрэтацыя мастацкага твора	Тэорыі і метадыкі выкладання мастацтва	Пазбягаць дубліраванне вучэбнага матэрыялу	Праатакол № 11 ад 10.05.2018 г.
Метадыка музычнага выхавання	Тэорыі і метадыкі выкладання мастацтва	Пазбягаць дубліраванне вучэбнага матэрыялу	Праатакол № 11 ад 10.05.2018г.

ДОПОЛНЕНИЯ И ИЗМЕНЕНИЯ К УЧЕБНОЙ ПРОГРАММЕ
УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ «МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ МИРОВОЙ
ХУДОЖЕСТВЕННОЙ КУЛЬТУРЫ»
(специальность 1-03 01 08 Музыкальное искусство и мировая художественная культура)
на 2019/2020 учебный год

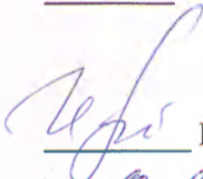
№№ п/п	Дополнения и изменения	Основание
1	Заменить список основной литературы следующими источниками: 1. Методика преподавания мировой художественной культуры: электронный учебно-методический комплекс для специальности 1-03 01 08 Музыкальное искусство и мировая художественная культура [Электронный ресурс] / сост. Ю. Ю. Захарина, М. А. Шатарова. – Режим доступа : https://elib.bspu.by/handle/doc/44612 . – Дата доступа : 15.01.2020. 2. Фурсенко, Т. Ф. Теория и методика преподавания мировой художественной культуры и искусства. Учеб. пособие / Т. Ф. Фурсенко. – М. : Планета музыки, 2018. – 484 с.	1. Обновление списка основной литература в связи с истечением срока действия грифованных учебных пособий. 2. Прохождение государственной регистрации ЭУМК по данной дисциплине.

Учебная программа пересмотрена и одобрена на заседании кафедры теории и методики преподавания искусства (протокол № 6 от 27.01.2020)

Заведующий кафедрой
теории и методики преподавания искусства
доктор искусствоведения, доцент

 Ю.Ю.Захарина

УТВЕРЖДАЮ
Декан факультета эстетического образования
кандидат пед. наук, доцент

 И.И.Рыжикова

Методист УМО

 Е.А.Кравченко

ДОПОЛНЕНИЯ И ИЗМЕНЕНИЯ К УЧЕБНОЙ ПРОГРАММЕ по
УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЕ «Методика преподавания мировой художественной
культуры»

(специальность 1-03 01 08 Музыкальное искусство и мировая
художественная культура)
на 2023/2024 учебный год

№№ пп	Дополнения и изменения	Основание
1	Предусмотреть в раскрытии темы «Возрастные, психологические и физиологические особенности обучающихся, их влияние на восприятие искусства» аспект «Специфика обучения искусству детей с особенностями психофизического развития»	Кодекс Республики Беларусь об образовании (закон Республики Беларусь N 154-3 от 4 января 2022 г.)

Учебная программа пересмотрена и одобрена на заседании кафедры теории и методики преподавания искусства (протокол № 15 от 23.05.2023)

Заведующий кафедрой
доктор искусствоведения, профессор

 Ю.Ю.Захарина

УТВЕРЖДАЮ
Декан факультета
кандидат пед. наук, доцент

 С.М. Кобачевская

Методист УМО

 Е.А.Кравченко